

OPINIA națională

Revista săptămânală de informație, opinie și idei de larg interes național, editată de FUNDAȚIA "ROMÂNIA DE MĂINE"

Examene la Universitatea "Spiru Haret"

PERENITATEA SENTIMENTULUI PATRIOTIC

Este un adevăr - pe care generațiile actuale îl trăiesc cu intensitate - că sfârșitul mileniului II se conturează ca deosebit de complex și mareț, prin valorile autentice și gradul de civilizație la care s-a ajuns, și, în același timp, ca amenințator, prin accentuarea crizei mondiale, care afectează toate popoarele lumii, prin dificultățile și marile sacrificii implicate de perioada de tranziție spre democrație și economia de piață trăită dramatic de popoarele din fostele țări comuniste, prin înmulțirea conflictelor militare care contribuie la menținerea și accentuarea încordării din viața internațională. Popoarele, națiunile sunt îngrijorate, omenirea, în ansamblul ei, este frământată. În aceste ultime două decenii ale veacului nostru se fac auzite voci - pe care să le numim, cu o tentă metaforică, "voci ale Sirenelor" - ce încearcă să propage ideea și speranța că "ordinea lucrurilor", traversând criza, se va restabili, așa cum un fluviu reintră în matca lui, dacă ar fi înlăturată câteva așa-zise "obstacole" constând: pe plan economic, în existența economiilor naționale ca patrimoniu al fiecărui popor, al fiecărei țări; pe plan politic, în existența statelor naționale independente și afirmarea prerogativelor suveranității; iar în ceea ce privește tipul de comunitate, în existența națiunii ca formă istorică de comunitate social-etică și a patriei ca mediu natural de supraviețuire și afirmare a popoarelor, precum și în manifestarea sentimentelor patriotice ca sentimente umane firești și legitime.

Făcând efortul de a înțelege mai clar ce vor să ne comunice aceste "voci", putem constata că ele propagă o ideologie ce pretinde a propune "soluții" care ar putea să ofere omenirii, aflată acum cu "spatele la zid", acel ceva în stare să-i redea elanul de care ar avea atâta nevoie pentru a supraviețui în continuare, să-i ara-

te o ieșire din marasm, să-i asigure și să-i fecundeze viitorul, să-i ofere șansele de renaștere. Această "ieșire salvatoare" - "vociile Sirenelor" - o găsim în constituirea unei "comunități globale", cu caracter supranațional și suprastatal, în lichidarea exis-

tenței istorice a patriilor și suprimarea sentimentului patriotic, atașând omul contemporan la ceea ce ele numesc "patria planetară".

■ Elena FLOREA

(Continuare în pag. 6)

MULT E DULCE ȘI FRUMOASĂ...

Acad.
ION COTEANU

Acestui început de vers dintr-o prea bine cunoscută poezie i-aș adăuga astăzi - cu îngăduința dumneavoastră și fără teama de a-i strica înțelesul ei adînc - dac-o îngrijim!

Se știe că în lume, de cînd e ea, cuvintele umblă de colo pînă colo, ba cu oameni, ba cu mărfuri, ba cu obiceiuri și, de multe ori, se instalează binișor în altă limbă decît aceea din care au pornit la drum, încît adesea cine nu-și bate capul cu ele nici nu știe de unde au venit.

Deschizînd această rubrică, nu avem nici pe departe intenția de a respinge un cuvînt ori altul doar pentru că l-am împrumutat mai de mult sau mai de curînd. Vrem să le cercetăm însă rosturile și să vedem mai cu seamă dacă avem trebuință de ele sau nu. Ar fi o copilărie, de exemplu, să se supere cineva astăzi pe un cuvînt cum e *cafea*, chiar dacă își amintește zîmbind de pățania logofătului Tăutu, căruia, acum mai bine de trei veacuri, i s-a oferit pe cînd se afla în solie la Constantinopol o *cahfe*, cum ne povestește I. Neculce. Dar,

neștiind ce-i aceea și cum se bea, "au început, cum spune cronicarul, a închina "Să trăiască împăratul și vizirul! Și închinînd, au sorbit feleganean ca altă băutură", probabil, zicem noi, dînd-o peste cap ca pe o dușcă de rachiu.

Întîmplarea, hazoasă, cum i s-a părut și lui Neculce, are însă și altă latură. Însuși cronicarul i-a zis acelei băuturi *cahfe*, adaptînd pe *cahve*, cum suna vorba turcească. Dacă apoi, am primit *cafeaua*, mă refer la cuvînt, din nou, pe cale franceză - că, asta-i altă problemă.

Aș încheia această scurtă introducere - înainte de a face cunoștință cu primul nostru musafir, cu a *finaliza*, - printr-o reflecție făcută de un institutor bănățean la începutul secolului, un institutor, pe nume George Cătană, pățimăș și neobosit susținător al nevoii de răspîndire a culturii și științei în lumea satelor de odinioară. "Astăzi, spunea el, nu se mai poate trăi în lume fără carte, căci toate popoarele năzuiesc din răspuțeri cătră cultură, cătră știință, căci știu că numai știința le înalță, le ridică..."

Nevoia de cultură și de știință autentică, adică bine înțeleasă, e

AVEM O CONSTITUȚIE DEMOCRATICĂ

- ne declară
dl. VASILE
GIONEA,
președintele
Curții Constituționale

Timpul președintelui Curții Constituționale este înscris în coloanele unei programări absolut severe. Iată de ce ne-am simțit onorați să-l avem ca interlocutor pe dl. Vasile Gionea, deși ne-a stabilit, riguros, pe ceas, minutul peste care nu puteam trece.

- Domnule președinte, susținem adesea că vrem să înfăptuim un stat de drept, democratic în România. Este foarte important ce înțelegem prin acestea. Într-un dialog cu dl. Adrian Năstase menționam că, față de vechea conotație, greacă, ce spunea că democrația înseamnă "domnia poporului", azi, în Vest, mai ales în S.U.A., sensul ce se dă termenului de democrație este de

"domnie a legii". Lege care este elaborată de aleșii poporului, dar care nu mai sînt obligați să-și justifice deciziile în fața electoratului. S-ar urmări deci o stabilire de norme de către elită, realizându-se un salt calitativ față de domnia vulgului. Ca președinte al Curții Constituționale, deci al organismului care trebuie să supravegheze la nivel suprem principiile de bază ale societății românești, azi, dumneavoastră ce înțelegeți prin democrație?

- Întrebarea pe care mi-o puneți și-a pus-o literatura juridică de multă vreme și păreri exprimate de

(Continuare în pag. 6)

UNIVERSITATEA "SPIRU HARET"

institutele, facultățile și colegiile sale
se prezintă candidaților
la concursul de admitere
pentru anul universitar 1993 - 1994
Ample informații în paginile
4 - 5 și 8

numai că vor fi dezamăgiți: în dicționare (chiar în cele străine curente) nu se află!

Și-acum să stăm puțin de vorbă cu primul musafir al acestei rubrici, cu a *finaliza*. Este un verb englezesc, trecut însă prin franceză, căci în englezește se pronunță *faînălaiz*. El este însă astăzi și în franțuzește un nou venit, cu toate că punctul de plecare pentru verbul englezesc a fost, la vremea sa, cuvîntul francez *final*, iar în franceză sună *finaliser*.

Ce înseamnă? Înseamnă pur și simplu "a încheia, a termina, a sfîrși un lucru, a definitiva, a duce (o treabă) la capăt".

Iată însă că, ieșind de la un examen cu studenții mei, cineva mă întreabă - poate în glumă! - dacă l-am finalizat (examenul)! firește.

- Cum nu, îi răspund pe același ton, scorul este vizibil în favoarea studenților.

- Atunci, continuă interlocutorul meu, *finala* nu se rejoacă!

- Nu, vezi bine, i-am răspuns.

De ce trebuie oare ca, în loc de a spune am încheiat (cu bine) am terminat un lucru, o treabă etc., să zicem că am finalizat-o (cu bine, cu succes etc.)? Poate fiindcă se socotește că fără un verb ca acesta nu mai sîntem "la modă"! de vreme ce așa zic reporterii - și nu numai ei - la radio, la TV, în diverse ziare. Sigur, a *finaliza* e "mai simandicos" decît oricare din verbele mai vechi. Să-l lăsăm atunci celor simandicosi!

COLEGIILE REVISTEI "OPINIA NAȚIONALĂ"

Colegiul pentru reformă și relansarea economiei naționale:

- Acad. Alexandru Bărlădeanu
- Acad. Anghel Rugină
- Acad. N.N. Constantinescu
- Acad. David Davidescu
- Prof. dr. Constantin Ionete
- Prof. dr. Ivanciu Nicolae-Văleanu
- Prof. dr. doc. Alexandru Zamfir
- Prof. dr. Mircea Druc
- Prof. dr. Alexandru Albu
- Prof. dr. Mihai Părăluță
- Prof. dr. Gheorghe Zaman

Colegiul pentru problemele științei și învățământului:

- Acad. Ștefan Milcu
- Acad. Radu Voinea
- Acad. Ștefan Pascu
- Acad. Ion Coteanu
- Acad. Cristofor Simionescu
- Acad. Ștefan I. Ștefănescu
- Prof. dr. Liviu Maior
- Prof. dr. Grigore Brâncuș
- Prof. dr. Emil Tocaci
- Prof. dr. doc. Grigore Posea
- Prof. dr. Gheorghe Secară
- Prof. dr. G-ral (rez.) Emil Mihuleac

Colegiul pentru problemele culturii și artei:

- Acad. Eugen Simion
- Radu Beligan
- Grigore Vieru
- Paul Everac
- Dinu Săraru
- Prof. dr. Ion Dodu Bălan
- Prof. dr. doc. Alexandru Piru
- Prof. dr. Victor Giuleanu
- Prof. dr. doc. Alexandru Tănase

Colegiul pentru ideea națională și socială în România:

- Prof. dr. Aurelian Bondrea
- Prof. dr. Mitropolit Antonie Plămădeală
- Prof. dr. Ioan Scurtu
- Adrian Păunescu

- Prof. dr. Ion Rebedeu
- Prof. dr. Ion Popescu
- Prof. dr. Gheorghe Cazan
- Prof. dr. Ion Tudosescu
- Prof. dr. Tiberiu Nicola
- Prof. dr. Virgil Constantinescu

Colegiul pentru doctrine politice și probleme ale relațiilor internaționale:

- Valentin Lipatti
- Prof. dr. Florea Dudiță
- Prof. dr. Mircea Nicolaescu
- Prof. dr. Marin Voiculescu
- Ion Mărgineanu
- Dan Lăzărescu
- Prof. dr. Ion Zară
- Prof. dr. Constantin Mecu
- Prof. dr. Marin Nedelea
- Prof. dr. Constantin Vlad

Colegiul pentru problemele sănătății și protecției sociale:

- Acad. Nicolae Cajal
- Acad. Constantin Bălăceanu-Stolnici
- G-ral dr. Gheorghe Niculescu - membru de onoare al Academiei Române

Colegiul pentru problemele justiției, statului de drept și democrației:

- Acad. Valentin Georgescu
- Prof. dr. Vasile Gionea
- Prof. dr. Adam Popescu
- Prof. dr. Nicolae Popa
- Prof. dr. Ion Neagu
- Cercet. št. dr. Irina Zlătescu
- Prof. dr. Ionel Cloșcă
- Prof. dr. Mihai Merfea
- Prof. dr. Mircea Stroia

Director:

Prof. dr. AURELIAN BONDREA

FUNDAȚIA "ROMÂNIA DE MÂINE"

Sesiune științifică

În zilele de 28-29 iunie a.c., Facultatea de Filosofie și Jurnalistică din cadrul Universității "Spiru Haret" a Fundației "România de Măine" a organizat Sesiunea științifică anuală a Facultății, la care au luat parte cadre didactice universitare, cercetători științifici, ziaristi și studenți.

Prima parte a sesiunii a înscris marcarea a 125 de ani de la nașterea lui C. Rădulescu-Motru printr-o serie de comunicări: "C. Rădulescu-Motru, metafizician român"; "C. Rădulescu-Motru, memorialist"; "Note specifice ale individualității axiologice și psihologiei poporului român"; "Cultură și civilizație în opera lui C. Rădulescu-Motru"; "C. Rădulescu-Motru: Românismul-catehismul unei noi spiritualități"; "Trei concepții despre ideal: C. Rădulescu-Motru, P.P. Negulescu, P. Andrei"; "Ideea de destin în concepția lui C. Rădulescu-Motru"; "Filosofia personalismului energetic".

"Reconstrucție valorică și raționalitate" a constituit tema celei de a doua părți a Sesiunii, în cadrul căreia au fost abordate asemenea aspecte, precum: "Acțiune umană și raționalitate"; "Valoare, norme și anomie în perioadele de transformări sociale, rapide și profunde"; "Particularități ale crizei morale în societatea noastră"; "Dualități metodologice în studiul creativității ideale"; "Principiul antropocentric în știință".

Ultima parte a sesiunii a fost consacrată dezbaterii unei teme

de mare actualitate în peisajul nostru cultural: "Filosofia românească între a fi și a nu fi", prilej de multiple reflecții, aprecieri, considerente asupra destinului filosofiei românești contemporane. Într-un număr viitor al revistei "Opinia Națională" vom reveni asupra desfășurării acestei sesiuni.

Dezbatere

Institutul de Relații Internaționale din cadrul Fundației "România de Măine" și revista "Opinia Națională" au organizat, vineri 25 iunie a.c., o dezbatere teoretică pe tema: "Interesul național într-o lume a interdependențelor". Au participat cadre didactice de la Universitatea "Spiru Haret", cercetători științifici, diplomați, ziaristi. Referatul introductiv, prezentat de prof. dr. Mircea

Nicolaescu, președinte al Consiliului de Relații Internaționale și director general al Institutului de Relații Internaționale din cadrul Fundației, precum și participanții la discuții, printre care dr. Elena Florea, prof. dr. Ștefan Lache, prof. dr. Constantin Mecu, general maior (r) dr. Corneliu Soare, prof. dr. Petre Tănăsie, prof. dr. Constantin Vlad, au abordat asemenea probleme precum: conținutul și caracteristicile noțiunii de interes național; caracterul concret-istoric și perenitatea intereselor naționale; evoluția istorică a afirmării intereselor naționale ale națiunii române; interesele naționale ale României, azi; rolul interesului național în dinamica interdependențelor contemporane ș.a. Textul prescurtat al dezbaterii va fi publicat într-unul din numerele viitoare ale revistei "Opinia Națională".

Tablou din Expoziția pictorului Virgil Moise

CURIER EDITORIAL

Vremurile de-acum sunt schimbătoare și agitate, încât puțini oameni mai au timp să zăbovească asupra cărților.

Într-o lume în care viciile sporesc în proporție geometrică, patima lecturii, singurul viciu nepedepsit - cum o definea un scriitor francez-descrește vertiginos. Acum, în lungul drum al umanității "de la silix la siliciu", civilizația Gutenberg ar trebui, după opinia unora, să cedeze locul civilizației Marconi, mijloacelor electromagnetice de difuzare a culturii. Gravă eroare! Cele două tipuri de civilizație nu sunt antagonice, ci complementare.

Niciodată un disc, o bandă electromagnetice nu vor putea suplini pe deplin o carte, căci așa cum spunea Malarmé, "totul există pe lume pentru a sfârși transformându-se într-o carte".

De asemenea, nimic nu poate înlocui valoarea și rostul cititorului în procesul de formare a unui om. Citirea unei cărți bune poate avea un rol hotărâtor în cizelarea personalității unui individ. Și-apoi, orice s-ar spune, orice s-ar inventa pe cale tehnică, de la Miron Costin încolo n-a existat și nu există o mai plăcută zăbavă decât cititul cărților. De aceea, în acest haos editorial, vrem să venim în ajutorul cititorilor revistei noastre, semnalându-le unele apariții editoriale pe care le socotim a fi cărți valoroase și reprezentative pentru cultura românească.

1. Elevilor și profesorilor le recomandăm, mai întâi, **Antologiile de texte literare**, apărute în Editura Fundației "România de Măine".
2. Grigore Brâncuș, **Istoria cuvintelor**, Ed. "Coresi" S.R.L. O carte de factură hașdeană, despre unitatea de limbă și de cultură românească. Istoria cuvintelor fundamentale: lume, țară, pământ, rost, sânziene, popor, casă, frumos, grâu, porumb, a învăța, carte, a scrie, a citi, nuntă, pace, război, a se naște, etnie, la care se referă eminentul lingvist, reprezentă crâmpie din povestea atât de tulburătoare a neamului nostru, a sufletului românesc.

3. Marin Rădulescu, **Baudelaire - existență și creație**, vol. I; **Estetica baudelaireană**, vol. II; **Creativitatea baudelaireană**, vol. III; **Limanul speranței - exilul**. Ed. "Spirale", București. E vorba de o operă monumentală, rod al unei vieți de trudă, care tratează exhaustiv viața și opera unuia dintre cei mai mari poeți ai lumii moderne. E o exegeză de istorie literară de înaltă ținută intelectuală și o tradiție critică, totodată, cum nu s-a mai făcut la noi.

4. Mihail Sorbul, **Adevărul și numai adevărul**. Ed. "Română", Ed. "Oltenia", Craiova. Un roman palpitant despre un destin zbuciumat, din

Bucureștiul romantic, al unui mare dramaturg din perioada interbelică.

5. Marian Barbu, **Aproapele noastre trădează**, Ed. "Meridian", Craiova. Un excelent roman semipolitic, care se citește pe nerăsuflăte, cu plăcere estetică și cert folos intelectual.

6. Marian Barbu, **Aspecte ale romanului contemporan**, Ed. "Scrisul Românesc", Craiova. O carte foarte folositoare procesului de învățământ, elevilor, studenților și profesorilor, care tratează sobru, competent și obiectiv romane ca **Nicoară Potcoavă** de M. Sadoveanu, **Groapa și Săptămâna nebunilor** de Eugen Barbu, **Vânătoarea regală** de D.R. Popescu, **Cordovanii și Suferința urmașilor** de Ion Lăncrăjan, **Mormonii de Marin Preda**, **Absenții și Fețele tăcerii** de Augustin Buzura, **Viața pe un peron** de O. Paler, **Biblioteca din Alexandria** de Petre Sălcudeanu, **Bietul Ioanide** de G. Călinescu și altele.

7. Mihai Merfea, **Țiganii - integrarea socială a romilor**, Ed. "Bărsa", Brașov. O carte foarte utilă pentru cunoașterea vieții de azi a istoriei, limbii și culturii țiganilor.

8. Nicolae Titulescu, **Documente confidentiale**. Ediție îngrijită de Ion Georgescu, Ed. Academiei Române.

9. Ana Selejan, **România în timpul primului război cultural 1944-1948. Trădarea intelectualilor**. Vol. I, Ed. "Transpres" Sibiu.

10. Dumitru Popescu, **Poezii scrise în închisoare. Ieslea Minotaurului**, Ed. "Paco" - București. O poezie modernă, de o tulburătoare sinceritate. Un fel de Triste odiene, de la sfârșitul unui veac bolnav de patimă și tristețe, parcă fără leac, ce rodesc în pământul acum arid al liricii noastre.

11. Ion Scurtu, **Un episod dramatic din istoria României - 30 August 1940**.

12. Antonescu-Hitler. **Correspondență și întâlniri inedite 1940-1944**, 2 vol., Ed. "Cozia". Ediție îngrijită de Vasile Arimia, Ion Ardeleanu și Ștefan Arima.

13. Florin Constantiniu: **Între Hitler și Stalin. România și pactul Molotov-Ribbentrop**, Ed. "Danubius".

14. **Democrația la români 1866-1990**, Ed. "Humanitas", București.

15. Josy Eisenberg, **O istorie a evreilor**. Ed. "Humanitas", București.

16. Jacques Collin, de Plancy: **Dicționar diabolic**, vol. I-II. Ed. "Viața Românească", București. O interesantă carte de informare despre cărți, personaje, ființe, fapte și întâmplări privitoare la fantome, magie, preziceri, farmece etc.

17. Octavian Goga: **Poezii**, ediție pentru elevi. Ed. "Viața Românească".

18. Olimpiu Unghelea: **Capcană pentru asasin**. Ed. "Ion Creangă", București, 1993. A nesprezece carte a scriitorului Olimpiu Unghelea, înzestrat nu numai cu talent, ci și cu o remarcabilă inteligență dinamică, absolut necesară scrierii romanului clasic polițist. O Unghelea oferă cititorilor și în acest roman aventuri palpabile, dar și îndemnul de a medita cu gravitate și la statutul și condiția omului în societate.

Anunțându-vă - în unele cazuri cu întârziere - despre apariția acestor cărți, cu gândul de a o face pe viitor mult mai prompt, ne-au venit în minte vorbele lui Marcel Proust: "Descoperirea fericită a unei cărți bune poate schimba destinul unui suflet." Ne vom face o datorie de onoare din informarea cititorilor noștri despre noile apariții de la casele de editură.

Scrieți-ne despre orice vă interesează în legătură cu viața cărților!

■ Ion Dodu BĂLAN

O izbândă a artei

Convingătoare demonstrație de frumos este expoziția lui Virgil Moise, deschisă la galeriile "Orizont".

Autorul, absolvent al Institutului de Arte Plastice în 1959, membru al Uniunii Artiștilor Plastici din România, participant la 20 de expoziții de grup, se află la cea de-a zecea expoziție personală.

Artistul expune peisaje familiare bucureștenilor: "Strada Viitor", "Strada Bărăției", "Spitalul Colței", "Strada Xenopol". Realizate într-o manieră clasică, realistă, pânzele surprind și încântă prin tușele mici, savant suprapuse, vădind o marcată aplecare a pictorului spre pointilism, ceea ce le conferă o notă de lumină, de spațiu, de real.

O altă temă majoră în jurul căreia sunt grupate lucrări ale expoziției este portretul. Figuri cunoscute ale vieții culturale-artistice românești: Geo Saizescu, Paul Călinescu, Maia Morgenstern, Dumitru Capoianu, Barbu Brezeanu, sunt surprinse pe pânză într-o manieră viguroasă, realistă, ce poartă amprenta pe care lucrul cu maestrul său, Schweitzer-Cumpăna, alăsat-o asupra pictorului.

Florile, garoafe, crizanteme, frezii, de o neașteptată prospețime și vigoare pe pânzele lui Virgil Moise, completează în mod fericit gama tematică a expoziției.

Artistul expune de asemenea, o serie de lucrări în creion și acuarelă, ce reiau marile teme ale expoziției. Portretele, "Alexandru Rosetti", "Ilinca Tomoroveanu", "Marin Moraru", peisaje în acuarelă pledează pentru extraordinara cunoaștere a liniei și culorii pe care o dovedește plasticianul.

Sinceră și curată, pictura lui Virgil Moise nu recurge la artificii pentru că nu are nevoie, artistul stăpânind armonios atât linia cât și culoarea, ceea ce are un rezultat benefic, expoziția de față, o adevărată sărbătoare a frumosului, a artei adevărate, datorită unui artist român, ale cărui lucrări fac pe bună dreptate parte din colecții particulare de pe toate continentele lumii.

■ Dragoș CIOBANU

Un autor de mare prestigiu, o carte de primă importanță în istoria românilor, o apariție necesară, împlinită prestigios de Editura Europa Nova

ECONOMIA DE PIAȚĂ UN MODEL VALABIL ORICÂND ȘI PRETUTINDENI ?

(Urmare din numărul trecut)

S-a spus că locul economiei de piață a concurenței libere, "sălbatică" a fost luat, treptat, de economia concurenței "civilizate", realizată după anumite reguli avantajoase atât agenților economici cât și economiei în ansamblu; tot așa cum cultura plantelor la voia întâmplării a fost înlocuită cu cea supravegheată și îndrumată de om. O asemenea mutație în economia de piață concurențială nu este străină de transformarea liberalismului în neoliberalism și a teoriei clasice în teorie neoclasică.

Atâta vreme cât îndrumarea și controlul economiei de către societate au vizat menținerea concurenței în limitele loialității, ale prevenirii și combaterii abuzurilor monopolurilor sau ale remediilor neajunsurilor provocate de unele evoluții nefavorabile conjuncturale, economia de piață s-a menținut în limitele celui de-al doilea tip. Din momentul în care au survenit dereglări accentuate ale mecanismelor economiei de piață de acest tip, s-a dezvoltat un sector public apreciabil al economiei, iar statul a devenit un factor economic important, s-a produs o evoluție spre un nou tip al economiei de piață: **economia de piață dirijată de/sau prin stat**, care a apărut în timpul primului război mondial și s-a dezvoltat după criza din 1929-1933. Cazurile S.U.A. și Angliei, fără a fi singurele, sunt clasice. Acest tip mai este numit și al economiei mixte, întrucât mecanismul său de funcționare rezultă din îmbinarea elementelor cu acțiune automată ale pieței cu elemente rezultate din angajarea statului în efectuarea procesului reproducției.

Caracteristic pentru noul tip al economiei de piață este implicarea amplă a statului în economie, cu funcții macroeconomice legate de stimularea cererii solvabile prin mijloace fiscale și monetare, de redistribuire a venitului național pentru realizarea statului bunăstării generale, de lansarea și stimularea revoluției în știință și tehnică, de restructurarea și influențarea ordinii monetare internaționale etc. Rezultatele pozitive, la timpul venit, ale acestui tip de economie de piață au fost evidențiate, iar doctrina keynesistă a fost supralicitată; apoi, începând cu mijlocul anilor '70, efectele negative au strânit ample critici.

Economiile de piață planificate prin sistemul planurilor orientative constituie un tip original de economie, mai concordant cu cerințele obiective ale dezvoltării actuale, fără a reprezenta însă tărâmul făgăduinței. Ele se întâlnesc în țări ca Franța, Suedia, Norvegia, Finlanda, Austria, Danemarca, Belgia, pentru a nu enumera decât câteva cazuri. Caracteristic pentru acest tip este modul specific de îmbinare a virtuților pieței - bazată pe coexistența mai multor sectoare economice, cu forme de proprietate variate, corespunzătoare - cu cele ale planificării elastice, suplă, orientative.

Un alt tip este cel al **economiei de piață planificate prin sistemul planurilor imperative**, întâlnit îndeosebi în țări socialiste. Economia socialistă a fost concepută de Karl

Marx fără piață, ca nemarfară, presupunându-se că bunurile se vor schimba direct între membrii societății. Încercările de experimentare a ei, sub această formă, au data greș în secolul trecut dar și în primii ani ai puterii sovietice. Introducerea producției de mărfuri și a pieței în economia socialistă, începând din 1921, i-a dat un anumit impuls. Opoziția creată între plan și piață în practica ulterioară a redus din eficacitatea dezvoltării iar criza mondială din anii '60 a dat semne evidente că economiile respective se cereau orientate efectiv și hotărât spre piață. Reformele înfăptuite au lărgit spațiul de acțiune al pieței cu legile și categoriile ei specifice, dar obstacolele în calea afirmării plene a virtuților acesteia trenând, rezultatele n-au fost cele scontate.

Noul curs din țările est-europene este în mod hotărât spre economia de piață. Dar **spre ce tip, în cât timp și pe ce căi se va ajunge la scopul propus?** Mulți dau sfaturi, oferă sugestii binevoitoare dar nu se întrevăd soluții miraculoase. Soluții realiste și convenabile pot rezulta din cunoașterea științifică a ceea ce a fost și este în fiecare țară, în experiența mondială. Nu trebuie neglijate nici realizările teoriilor economiei de piață - cu deosebire ale neoclasicismului, atât de mult deconsiderat și criticat în țările socialiste, și nu numai - care pot constitui elemente de referință pentru noi căutări științifice care să îndrume pe căi

bune practice.

În țările cu economie de comandă și planificare centralizată imperativă s-au obținut unele realizări, în plan macroeconomic în special, și în domeniul social, care nu scapă aprecierilor obiective de pretutindeni. Ele sunt însă prea modeste față de posibilitățile avute, eforturile supraomenești și privațiunile la care au fost supuse popoarele respective. În aceste țări, economiile de piață au cunoscut multe și accentuate deformări, studierea lor a fost sumară și efectuată, de regulă, prin prisma "comenzii sociale" a partidului de guvernământ. Repunerea în drepturi a mecanismelor economiilor de piață din aceste țări obligă la studierea aprofundată, fără idei preconcepționate, a stărilor reale de lucruri, dar și a diverselor tipuri sau modele, ca elemente de referință, și nu pentru a fi transplantate mecanic. Fiecare model teoretic și practic cuprinde un set de elemente de bază derivând din natura de piață a economiei și un alt set ținând de condițiile concrete ale aplicării sale. Ambele au virtuți și neajunsuri. Fără a neglija total elementele celui de-al doilea set, rezultate din aplicațiile în cazurile date ale unor țări, căutătorii din țările lumii vor găsi un izvor mai bogat de inspirație în primul set.

■ Prof. univ. dr. Ivanciuc NICOLAE-VĂLEANU

Sub îngrijirea editurii "Europa Nova" a apărut recent volumul "Calea spre piață" al cărui autor este reputatul prof. dr. Josif Constantin Drăgan - unul din prestigioșii pionieri ai marketingului european, fost președinte al Federației Internaționale de Marketing. Cartea cristalizează sistematic tezaurul bogat de gândire, cercetare și experiențe practice ca modele ale succesului economic, desprinse din manifestările științifice ale Federației.

Spicuim din prefața semnată de autorul cărții:

"Am scris această carte pentru întreaga comunitate a oamenilor de știință și de acțiune pentru care marketingul reprezintă un corp articulat de cunoștințe, idei și tehnici capabile să amelioreze mecanismele economiei și funcționarea acestora în vederea creării, dezvoltării și distribuirii bunurilor și serviciilor necesare satisfacerii nevoilor oamenilor..."

"Am scris această carte pentru marea masă a consumatorilor de pretutindeni. Consumatorii, toți, alcătuiesc, oriunde în lume unde a fost depășită treapta subzistenței, un vast și implacabil tribunal, în fața căruia se perindă la judecată toate produsele spre a fi aprobate sau respinse.

Consumatorul își poate exercita suveranitatea în cele mai bune condiții, atunci când este perfect infor-

O CARTE PENTRU ȘTIINȚA ȘI PRACTICA ECONOMIEI DE PIAȚĂ

mat. O parte din informația necesară privește structura pieței, prețurile, sursele alternative de aprovizionare, sistemele care pun în mișcare procesele de marketing. Consumatorul este interesat în perfecționarea proceselor de marketing, în eliminarea cheltuielilor inutile și a eforturilor ineficiente în distribuție, precum și în avantajele care rezultă astfel pentru el direct și indirect, tot așa cum a fost interesat și a beneficiat de raționalizarea procesului de producție, de aplicațiile ingineriei industriale și ale managementului științific. Astăzi suntem confrunțați cu o problemă a marketingului pentru mase, care nu se poate rezolva fără introducerea managementului științific, pentru sporirea eficienței proceselor totale de marketing. Întocmai după cum consumatorul a tras foloase de pe urma organizării și conducerii științifice a producției, el este de asemenea avantajat de pătrunderea managementului științific în activitățile de marketing pentru masele de cumpărători..."

"Și în viitor, ca și în trecut, potrivit esenței sale, marketingul va fi un cadru de gândire, integrat și structurat în fiecare moment al evoluției sale, într-o ambianță dată, pentru a putea exprima logica concepției lui predominante și pentru a rezolva problemele legate de piață..."

IMPLICAREA PUTERII POLITICE...

Pentru stoparea declinului economiei noastre naționale și relansarea sa pe baze solide și de durată devine tot mai imperioasă conceptualizarea soluțiilor celor mai potrivite și transpunerea lor neîntârziată în viață. Acest lucru este posibil pornind de la elaboreatele deja existente și de la experiența dobândită atât de către România în trecerea la economia de piață, cât și de alte țări.

Strategia de reformă economică-socială a Programului de guvernare, prezentată de Executiv în fața Parlamentului nu demult, cuprinde o seamă de încercări izbutite în această privință, dar sub aspect teoretic se impun unele clarificări și precizări. Una din problemele de maximă importanță și stringentă actualitate se referă la natura economiei de piață, către care se îndreaptă România, la sfera ei de cuprindere și la căile concrete de înfăptuire. Este foarte important și util de știut pentru instrumentarea corespunzătoare a soluțiilor dacă este vorba despre o economie de piață stabilă, eficientă și benefică pentru populație sau despre una care ar putea duce la o polarizare inechitabilă îngrijorătoare a nivelului de trai. De asemenea, este absolut necesar să se cunoască dacă sintagma "economie de piață" are în vedere numai domeniul economic al societății ori se extinde la toate componentele acesteia. Și, în acest al doilea caz, ar trebui precizat care este societatea către care se orientează România - cea a capitalismului sălbatic, inexistentă azi în nici o țară occidentală, sau este vorba de societatea democratică modernă? Și, în fine, care ar fi modalitatea cea mai potrivită, în condițiile țării noastre, de a realiza o economie de piață stabilă, eficientă și benefică pentru popor, în cadrul unei societăți de-

mocratice echitabile?

Societatea care se edifică în România nu trebuie să însemne în nici un caz o revenire la trecut, indiferent dacă-i vorba de cel din ultimele patru decenii și jumătate sau de cel din perioada interbelică și cu atât mai mult de trecutul dinaintea primului război mondial.

Trăgându-se toate concluziile din dezvoltarea istorică a omenirii consider că este absolut necesar să se clădească o societate complet nouă, bazată pe o democrație integrală, efectivă și reală, cu o economie de piață modernă și cu o largă deschidere internațională. În această economie de piață, sectorul privat ar trebui să dețină un loc și un rol preponderent, iar sectorul public să aibă o poziție importantă - ambele eficiente și performante în ce privește alocarea și valorificarea resurselor și distribuția echitabilă a rezultatelor obținute. Gestionarea economiei ar urma să se efectueze în așa fel încât să se țină seama de problemele sociale majore și de imperativul corectării efectelor negative ale pieței, cunoscut fiind faptul că, așa cum preciza prof. J. L. Muller, de la Universitatea catolică din Washington, "piața este un teren fertil pentru mii și mii de flori, dar și pentru multe buruieni".

Reputatul economist american J. K. Galbraith, într-un studiu al său intitulat semnificativ "Goana spre capitalism", face o seamă de comentarii deosebit de valoroase pe marginea sfaturilor date de occidentali fostelor țări socialiste din Răsărit, inclusiv României. El sublinia, la sfârșitul anului 1990: "După părerea mea, unele - probabil cele mai multe - dintre sfaturile care sunt împărțite acum statelor din Europa centrală și de răsărit își au originea în concepția așa-numitului capita-

lism al liberei concurențe, care nu au nici o legătură cu realitatea din țările respective. Economiile acestora nici n-ar putea supraviețui dacă lucrurile ar sta așa". Și mai departe: "Sistemul economic pe care cei din Europa centrală și de răsărit îl pot întâlni în țările din Vest și în Japonia nu este capitalismul în forma sa elementară și primitivă. E un sistem profund modificat prin ameliorarea serviciilor sociale, prin adăugiri la venituri și prin controlul public. Acestea sunt aspectele care au făcut ca sistemul să supraviețuiască". Caracterizând mai îndeaproape sfaturile la care ne referim, J. K. Galbraith arăta: "Aceste sfaturi au două trăsături principale. Unele vin din partea celor care au regretat îndelung concesile făcute de economiile apuse în favoarea acțiunilor sociale... A doua trăsătură a șuvoiului de sfaturi ce se îndreaptă spre țările aflate în tranziție este ușurința cu care se acceptă - sau unii chiar îndeamnă către posibilitatea sărăcirii generale, a șomajului, inflației și reducerii catastrofale a nivelului de viață. Mai mult, aceasta trece drept o terapie esențială; dintr-o existență caracterizată prin șomaj și foamete se va naște o nouă etică a muncii, o forță de muncă supusă disciplinei liberei întreprinderi... Asta - încerc să-mi aleg cu grijă cuvintele - este nebunie. De-a lungul secolelor, nimeni nu a promis mai des răsplata pentru suferința zilnică decât acela care nu a cunoscut-o".

În ce privește modalitatea de înfăptuire a economiei de piață, se poate aminti faptul că a existat o adevărată obsesie, ca să nu spun beție, de modele economico-sociale sugerate. S-a vorbit, la început, de modelul suedez, apoi de cel japonez, german, austriac, francez,

italian, spaniol și sud-coreean, fără, însă ca acestea să fie analizate aprofundat și să se stabilească cu discernământ posibilitățile și oportunitatea aplicării lor în România. Mai recent, se sugerează introducerea modelului sau tipului vest-european al economiei de piață sau cel corespunzător societății participative, prezentându-se, totodată, o amplă motivație. Ceea ce constituie un progres. Cred, însă, că oricât de bine ar fi adecvat sau răcodat oricare dintre modelele enumerate mai sus la condițiile țării noastre, el n-ar putea să dea rezultatele dorite pentru simplul motiv că **nici unul din modelele respective nu se referă la trecerea de la socialism la capitalism**. Un asemenea model abia urmează a fi construit pe baza condițiilor țării noastre, valorificând experiența proprie, ca și a altora, răspunzând cerințelor de valorificare cât mai eficientă a potențialului economic și uman și ținând seama de factura spirituală a poporului român!

Și în ce privește implicarea statului în economie, există un spectru larg de opinii și poziții, începând cu cele care exclud orice amestec al puterii publice în economia de piață și terminând cu cele care se pronunță în favoarea unei intervenții masive a statului în economie. Însăși tipologia economiilor de piață existente astăzi în lume are la bază, ca una din componentele sale fundamentale, gradul de implicare a puterii publice în economie. Este vorba, deci, de grade diferite de implicare și nu de implicare ca atare, aceasta fiind în zilele noastre o chestiune care se înțelege de la sine.

■ Prof. dr. Ion AVRAM

(Continuare în pag.7)

Învățământ de calitate, poartă spre viitor UNIVERSITATEA "SPIRU HARET"

Concursul de admitere pentru anul universitar 1993 - 1994

Exigențe, rigoare didactică și... șanse sporite

- interviu cu doamna
conf.dr. Carmen Busuic,
prorector al Universității
"Spiru Haret"

- Ați consimțit, stimată doamnă
prorector, să dezvăluiți câteva "se-
crete" ale concursului de admitere la
facultățile și colegiile cu profil medi-
cal. În ce constă, cum se va desfășu-
ra acest concurs?

- Pentru toate formele de în-
vățământ și toate specialitățile, res-
pectiv la facultățile de Medicină, Far-
macie, Stomatologie și la colegii unde
vor fi înființate specialități care nu au fost
anul trecut - Colegiul pentru asistenți
medicali pe profil de stomatologie -
cabinet și Colegiul de geriatrie - vor fi
aceleași probe: un test psihologic
scris, în prima zi, care este elimina-
toriu și un examen oral în ziua a doua.

- În legătură cu acest test ce detalii
ne puteți da?

- Testul psihologic este alcătuit din-
tr-o sumă de teste: unele care vizează
atenția, altele - puterea de concen-
trare, rapiditatea de răspuns sau per-
sonalitatea candidaților. Această
probă inclusă în concurs la toate fa-
cultățile se dă cu psihologi de specia-
litate care, în cazul facultăților cu pro-
fil medical, cunosc problemele de
medicină și vor preda în anul IV
Psihologia și Psihiatria. Un aseme-
nea specialist poate decelă și
eventuale comportamente, nu pato-
logice, dar care nu reflectă o perso-
nalitate ușor de calificat în acest do-
meniu. Aceste teste urmăresc să pună
în evidență capacitatea individuală
de a face față profesiei de medic
stomatolog sau de medicină generală,
de farmacist, deci personalitatea,
comportamentul, rapiditatea de
adaptare la situații, emotivitatea,
calm sau nervozitatea în exces,
valoarea etică-morală, capacitatea de
a face față ca medic în relațiile cu
oamenii suferinzi. Deci, un test com-
plex. Anii trecuți am observat că ab-
solenții liceelor au făcut față foarte
bine acestor teste, deși testele erau
destul de ample și detaliate, candidații
au găsit răspunsuri foarte bune, pes-
te limita medie de apreciere. Fiecare
test este notat cu un coeficient de
acceptare: candidații s-au adaptat
foarte bine și nu au avut nici un fel de
probleme.

- Cum se va desfășura examenul
de specialitate?

- Este un examen oral sub formă de
interviu, în fața unei comisii alcătuite
din specialiști de la disciplinele de
examen prevăzute și pentru concursul
de admitere la învățământul de
stat și anume: Biologie, Fizică și Chi-
mie organică. Pentru profilul Farma-
cie - Genetică (Biologie II) la alegere
cu Botanica, precum și Chimia orga-
nică și anorganică. Examenul se va
desfășura prin întrebări puse de către

specialiștii comisiei pentru fiecare di-
sciplină în parte. Sigur, președintele
comisiei este decanul facultății pen-
tru care se dă concurs de admitere,
care va fi prezent în tot timpul des-
fășurării concursului. În ce privește
conținutul, se va pune accent pe o
problematică de ordin general, fără a
se insista asupra unor amănunte care
practic pot dovedi o bogăție de cu-
noștințe din partea unui absolvent de
liceu, dar nu sunt foarte necesare
pentru activitatea de viitor. Mai multe
întrebări de detaliu se vor pune la
Biologie pentru că această disciplină
este fundamentală în pregătirea vii-
torului medic. Cunoștințele de Fizică
și Chimie vor fi și ele rigurose exami-
nate.

Referitor la exigență. Aceasta va
exista, fără îndoială, pentru că în con-
dițiile actuale suntem și noi interesați
și candidații să se poată obține rezul-
tate bune încă din primii ani de fa-
cultate. Or, în acești ani, preclini-
ci discipline fundamentale. De aceea,
fără cunoștințe de Fizică nu vor putea
obține rezultate bune la Biofizică. Fără
cunoștințe de Biologie vor avea greu-
tăți la Anatomie, Fiziologie, Histologie,
Biologie celulară, Embriologie. Cu o
pregătire slabă la Chimie nu-și vor
putea însuși la nivel necesar cu-
noștințele de Biochimie. Având posibi-
litatea organizării unui concurs și în
toamnă, vom reține pe cei mai buni
candidați. Exigența va fi deci, destul
de mare. Referitor la examenul din
septembrie, spre deosebire de anul
trecut, Consiliul profesoral a decis să
nu mizăm pe redistribuire, ci să orga-
nizăm și atunci același tip de concurs
ca și cel din iulie a.c. Deci, acei can-
didați care eventual au obținut note
relativ bune la alte facultăți într-o se-
siune anterioară din acest an, venind
la noi vor trebui să dea examen potrivit
sistemului de desfășurare descris mai
sus. Se va face, deci, o nouă triere, în
limitele cifrei de școlarizare care să
asigure posibilitatea unui învățământ
de calitate. Este bine să se înțeleagă
- nu dorim un număr mare de studenți,
ci un număr care garantează, în con-
dițiile existente, asimilarea cu-
noștințelor teoretice și practice nece-
sare pentru ca absolvenții să poată fi
competitivi.

- "Tematica" examenului de spe-
cialitate este cunoscută candidaților?

- Desigur, ea este cea stabilită pen-
tru admiterea în facultățile de stat,
fără nici o diferență. Tehnica desfășu-
rării este însă alta. Noi nu vom merge
pe elemente de maxim amănunt sau
pe teste "capcană". În funcție de cum
se prezintă candidatul, profesorul va
putea sonda "pe orizontală" sau își va
putea prelunge discuția "pe verticală".
Un profesor cu experiență, cum sunt
cei desemnați pentru comisile noastre
de admitere, își va da seama dacă
este vorba de o memorizare formală
sau de o gândire bazată pe însușirea
sistematică a cunoștințelor. De

aceea, s-a optat pentru examen oral
și nu pentru probă scrisă. Limita de
timp impusă la o probă scrisă repre-
zintă uneori un handicap chiar și
pentru candidații cu o foarte bună
pregătire. Cel ce concepe un răspuns
de mai mare complexitate are nevoie
de mai mult timp de gândire decât cel
ce reproduce o frază memorată din
manual. Încă o precizare: Membrii
comisiilor de admitere sunt cadre di-
dactice care lucrează și în în-
vățământul de stat și au contribuit ani
la rând la formularea subiectelor de
examen, așa încât vor ști pe ce să
pună accentul pentru a aprecia nive-
lul optim de cunoștințe care să permi-
tă apoi parcurgerea cu succes a
anului I de studii.

- În ce măsură acest gen de exa-
men permite exercitarea dreptului de
contestație?

- Nu se poate ajunge la contesta-
ție, pentru că atât candidații cât și
comisiile au interesul comun de a se
asigura intrarea și parcurgerea în
bune condiții a studiului, astfel încât
să reziste concurenței profesionale.
În plus, nimeni nu dorește să aibă
studenți cu note mici și nici nu s-a
întâmpat așa ceva în acești doi ani,
Medicina având rezultate dintre cele
mai bune. De asemenea, nu vrem să
coboșăm ștacheta predării; mulți stu-
denți, realmente interesați de buna
lor pregătire, confruntând cunoștințele
lor cu cele ale colegilor de la stat au
putut constata că, la noi, au benefi-

Se pare că nota la examen a dat satisfacția
binemeritată.

ciat de cursuri chiar mai complexe decât
în alte facultăți de profil. Pe scurt, can-
didatul își dă seama din discuția la care
participă dacă este sau nu destul de
pregătit și dacă a întrunit condițiile pen-
tru a fi admis. Aș dori să subliniez că
acest examen oral reprezintă o verifica-
re în plus a personalității candidatului
sub aspectul cunoștințelor tinutei, mo-
dulii de gândire.

■ Interviul realizat de
Georgeta RUJĂ

În "Opinia Națională" nu-
merele 16-17 (21 iunie - 5 iulie)
au apărut informații referitoare la
facultățile de Sociologie-Psiho-
logie; Filosofie și Jurnalistică;
Pedagogie-Psihologie Școlară;
Istorie; Fizică Aplicată; Matematici
Aplicate și Informatică; Marketing
și Comerț Exterior. În acest
număr publicăm informații
despre alte facultăți.

Facultatea de Medicină

Obiectivele Facultății de Medi-
cină elaborate cu prilejul înființării
ei în 1991, pornesc de la premisa
că medicii pregătiți în facultatea
noastră vor practica medicina în
următorul mileniu. De aceea, în
condițiile dezvoltării contempora-
ne a științelor medicale, facultatea
va pregăti și da societății, în cursul
celor 6 ani de studiu, medici de o
înalță ținută profesională, posesori
ai celor mai noi achiziții în teoria și
practica medicală și, totodată, ca-
pabili să dezvolte, în viitor, cerce-
tarea științifică, în pas cu progre-
sele realizate pe plan internațio-
nal. Facultatea include în sistemul
de învățământ, pe lângă cu-
noștințele clinice indispensabile
care au contribuit la creșterea în
lume a prestigiului școlii medicale
românești, tot ceea ce a revoluțio-
nat în ultimele decenii științele bi-
ologice și medicale. Dezvoltarea in-
formaticii medicale și pătrunderea
calculatorului în medicină și biolo-
gie schimbă parametrii de instrucție
și pregătire în învățământul medi-
cal universitar și postuniversitar,
de care profită atât practica medi-
cală, cât și cercetarea științifică în
acest domeniu.

Planul de învățământ pentru cei
6 ani de studiu în facultate, are
drept scop dezvoltarea în Faculta-
tea de Medicină a unui învățământ
modern, de calitate și competitiv

pe plan național și internațional. Dis-
ciplinele de studiu și numărul de ore
afectat fiecăreia corespund nivelu-
lor și parametrilor existenți în toate
facultățile de medicină din lume,
precum și celor din învățământul de
stat din țara noastră. El se va nuanța
treptat, ținând seama de metodologia
procesului de învățământ, cât și de
dinamica îmbunătățirii continue a
conținutului programelor analitice ale
disciplinelor, permițând studenților un
studiu individual și asistat, de bună
calitate, cuprinzând câte 30 ore pe
săptămână. În funcție de cerințe, ori-
când, se pot introduce discipline noi,
în scopul formării unui medic de medi-
cină generală cu orizont științific larg,
capabil să practice medicina în orice
condiții și competitiv profesional, atât
în țară cât și oriunde în lume.

Numărul de studenți nu prea mare
într-un an de studii, permite dialogul
permanent și o bună cunoaștere pro-
fesor-student, ceea ce facilitează o
pregătire profesională de calitate.
Studenții sunt antrenați și îndrumați
spre cercetarea științifică, lucrările fi-
ind susținute în sesiuni științifice ale
Institutului, Universității sau manifes-
tări științifice pe țară.

Micul doctorat după anii de instrucție
preclinică, ca și formele de învățământ
prin externat și internat, prin concurs,
contribuie la creșterea calității în-
vățământului. Absolvirea facultății se
face prin elaborarea, sub îndrumarea

cadrelor didactice, a lucrării de di-
plomă, în ultimii doi ani de facultate și
susținerea examenului de stat. După
susținerea examenului de stat, după
absolvirea publică a lucrării de di-
plomă, absolventului i se acordă titlul
de "medic" de medicină generală.
Pentru medici, facultatea organizează
cursuri de specializare și perfec-
ționare, cu durată variabilă, unele în
discipline de vârf sau la cererea ab-
solvenților și medicilor, facultatea
asigurându-le îndrumarea unor cadre
universitare competente. Doctoratul
în medicină, cu și fără frecvență,
constituie o formă superioară de
pregătire, condus de cadre didactice
de vârf.

Până la construirea Campusului
Universității "Spiru Haret", procesul
de învățământ dispune de laboratoa-
re, săli de curs și de lucrări practice de
la sediul universității - Sala Polivalen-
tă din Parcul Tineretului, precum și de
cele închiriate la institute de cercetare
științifică și spitale din Capitală.

Cadrele didactice ale facultății sunt
profesori, conferențieri, șefi de lucrări
și asistenți de valoare, cu titluri univ-
ersitare și activitate consacrată în to-
talitate învățământului medical supe-
rior, nu numai în munca didactică, ci și
în cercetarea științifică.

În anul universitar 1992/1993, pe
baza rezultatelor din anii I și II, 11
studenți au beneficiat de burse de
studii a câte 25 000 lei.

Facultatea de Medicină are ca fo-
ruri de conducere Consiliul profesoral
din care fac parte și reprezentanți ai
studenților din fiecare an, precum și
Senatul Universității "Spiru Haret".

■ Prof. dr. Viorel RANGA
Decanul Facultății
de Medicină

La examenul de Informatică, studenții A. I, Facultatea de Sociologie-Psihologie prelucrează informațiile statistice referitoare la un sondaj de opinie

Examen de specialitate - Drept administrativ - cu prof. dr. Mihai T. Oroveanu, la A. II, Facultatea de Drept și Administrație Publică.

Facultatea de Stomatologie

Cu o durată a studiilor de 6 ani, Facultatea de Stomatologie asigură formarea de medici stomatologi cu o bună pregătire medicală de bază și o temeinică formație de specialitate, putând practica profesia în mod independent, imediat după absolvire.

Planul de învățământ și programele analitice urmăresc în mod prioritar pregătirea practică care începe încă din primul an și reprezintă aproape 2/3 din ponderea generală a orelor de instruire.

Pregătirea medico-chirurgicală se face în primii trei ani prin disciplinele fundamentale de Anatomie, Fiziologie, Biochimie, Biologie celulară, Histologie, Genetică, Fiziopatologie, Farmacologie, Microbiologie, Virologie, Parazitologie, precum și disciplinele de Patologie medicală și chirurgicală și se continuă în următorii trei ani cu disciplinele de Pediatrie, Neurologie, Psihiatrie, Boli infecto-contagioase, O.R.L., Oftalmologie, Medicină Legală, Medicină Socială, Dermatologie, Drept medical etc. Pregătirea medicală de bază îi permite studentului să înțeleagă mai bine relațiile reciproce dintre patologia bucală și cea generală, făcând posibile un diagnostic și atitudini terapeutice corecte.

Învățământul de specialitate începe din anul I cu disciplina de Prozedurică stomatologică și continuă și în anul II în vederea însușirii elementelor de morfofiziologie dentară și construcții protetice în laboratoarele de tehnică dentară special amenajate.

În anul III sunt prevăzute disciplinele de continuitate în specialitate: Odontologie, Protetică dentară, Chirurgie buco-dentară, Radiologie dentară, unde pregătirea practică se face pe simulatoare bucale didactice și în cabinete de stomatolo-

gie. În anii de studiu IV, V, VI, pregătirea în specialitate, continuată cu disciplinele de specialitate din anii anteriori, se aprofundează și se diversifică cu patologia mucoasei bucale: Parodontologia, Pedodontia, Ortodontia, Chirurgia maxilo-facială, pregătirea practică realizându-se în servicii și clinici de specialitate bine dotate.

Urmare a noilor realizări și achiziții în domeniul implantologiei stomatologice s-au prevăzut ore de pregătire teoretică și practică de Ocluzologie, Chirurgia implantelor dentare și construcții protetice post-implant.

Colegiul de Tehnică Dentară

Funcționează sub conducerea directă a Facultății de Stomatologie, pregătind tehnicieni dentari pentru rețeaua de Stomatologie. Recrutarea studenților se face prin concurs ce se desfășoară odată cu cel pentru facultățile de medicină. Durata studiilor este de trei ani. În primul an se predau disciplinele medicale de bază: Anatomia și Fiziologia, Medicina Internă, Chirurgia, precum și disciplinele specifice: Anatomia aparatului dento-maxilar, Materiale, aparatură, utilaj dentar. În cadrul lucrărilor practice studenții sunt familiarizați cu tehnica îngrijirii bolnavului. Concomitent se fac stagii practice ce au în vedere aprofundarea anatomiei dintelui, punându-se un accent deosebit pe crearea manualității care este indispensabilă

Problemele de organizare a asistenței de stomatologie, incidența cariei și a parodontopatiilor în raport cu mediul și condițiile istorico-geografice, metodele profilactico-curative în caria dentară, parodontopatii, formele de început ale cancerului bucal constituie probleme de importanță socială ce fac obiectul și al preocupărilor noastre în învățământul de stomatologie și cercetarea științifică.

Studiile se încheie prin elaborarea unei lucrări de diplomă, sub îndrumarea celor mai competente cadre didactice. Absolventul acestei Facultăți de Stomatologie va reuși să acorde cu succes asistență medicală stomatologică, la nivelul exigențelor actuale.

■ Prof. dr. Gafar MEMET
Decanul Facultății de Stomatologie

profesiei de tehnician dentar. În anul II studenții sunt familiarizați cu tehnica confecționării protezelor fixe, protezelor mobile, chirurgicale, precum și a aparatelor ortodontice. În anul III se continuă cu studiul protezelor fixe, mobile (în special cele scheletizate), al protezelor dentare pentru implantate și protezelor din metalo-ceramică. Lucrările efectuate în anul III au o destinație precisă: pacienții. La terminarea anului III fiecare student pregătește o lucrare de diplomă și trebuie să dea dovadă că stăpânește tehnicile pentru confecționarea tuturor categoriilor de lucrări protetice.

Concomitent cu însușirea cunoștințelor și deprinderilor amintite studenții sunt familiarizați cu stilul și cerințele muncii echipei stomatologice compusă

din medic, tehnician dentar și cadrul mediu de cabinet.

Cursurile ținute de cadre didactice cu pregătire deosebită și experiență în învățământ sunt dublate de pregătirea practică pentru toate categoriile de lucrări începând de la amprentă la piesa finită care urmează a fi adaptată în cavitatea bucală. Instruirea practică se face în laboratoare bine

utilitate din servicii de stomatologie sub îndrumarea unor tehnicieni dentari recunoscuți ca vârfuri în această activitate.

La terminarea colegiului absolvenții sunt apți pentru activitatea specifică din unitățile stomatologice.

■ Conf. dr. Ștefan ȘIRJIȚĂ,
prodecan al Facultății de Stomatologie

Institutul de Învățământ Superior și Cercetare "Școala Ardeleană" din Blaj

Blajul s-a impus în conștiința noastră națională ca un simbol al luptei pentru libertate, pentru unitate, dar și ca un focar de cultură, de înaltă spiritualitate românească, străjuit de nume ilustre de cărturari patrioți, precum corifeii Școlii Ardelene Ioan Inocențiu Micu, Petru Maior, Gheorghe Șincai, Ioan Budai Deleanu, precum și, mai spre vremurile noastre, de Ioan Agârbiceanu, Pavel Dan și încă mulți alții. "Te salut, mică Romă!" - exclama poetul național Mihai Eminescu, când, tânăr pelerin pe plaiurile Transilvaniei, a făcut un popas de suflet la acest izvor de profundă simțire românească.

Astăzi, bătrânul și mereu tânărul oraș situat la confluența Târnavelor, a adăugat existenței sale o nouă dimensiune culturală. Fundația "România de Măine" a întemeiat aici, ca și în multe alte orașe ale țării, un așezământ de învățământ superior - Institutul de Învățământ Superior și Cercetare "Școala Ardeleană", menit să pregătească, pentru început, specialiști în cadrul a trei facultăți componente: Facultatea de Geografie-Istorie, Colegiul Pedagogic pentru Institutori și Colegiul de Comerț, Contabilitate și Turism.

Facultatea de Geografie-Istorie. Durata studiilor este de 4 ani la cursurile de zi și de 5 ani la secția cu frecvență parțială. Programul de studii este conceput astfel încât să asigure un echilibru între cele două domenii, oferind studenților o pregătire de același nivel în ambele discipline. Potrivit celor mai reformatoare principii studenții parcurg la început un trunchi comun de discipline care le asigură o pregătire fundamentală în domeniul geografiei și în cel al istoriei generale - naționale și universale. Apoi, datorită mobilității planului de învățământ ei se vor specializa în ultimii ani în domenii deficitare la ora actuală în învățământ și cercetare.

După susținerea examenului de diplomă ei pot deveni profesori de gimnaziu sau liceu (facultatea asigurând o temeinică pregătire psiho-pedagogică, metodică și practică), cercetători sau vor putea ocupa posturi și în alte compartimente ale vieții culturale

și științifice.

Colegiul Pedagogic pentru Institutori. Durata studiilor este de 3 ani la cursurile de zi și de 3 ani și jumătate la cursurile cu frecvență parțială. La acest colegiu se asigură o pregătire temeinică care cuprinde disciplinele fundamentale necesare pentru formarea de specialitate a viitorilor institutori, precum și o temeinică pregătire psiho-pedagogică teoretică și practică.

În ultimii doi ani, pe lângă discipline care privesc domeniul de bază ale științelor educației, se asigură pregătirea psiho-pedagogică și metodică de specialitate la alegere în domeniile: educației fizice, desenului, muzicii sau o limbă modernă la alegere.

Absolvenții acestui colegiu pot preda la clasele 1-4 și una din aceste discipline la clasele 5-8.

Colegiul de Comerț, Contabilitate și Turism. Are o durată a studiilor de 3 ani la cursurile de zi și 3 ani și jumătate la cursurile cu frecvență parțială. El asigură o însușire corespunzătoare a metodelor și tehnicilor de comerț, finanțe și contabilitate, expertiză contabilă și control financiar, precum și o bună pregătire pentru activitatea de turism. Amintim utilizarea noilor tehnici de calcul, colegiul fiind dotat cu un laborator care dispune de două calculatoare moderne.

Pregătirea de specialitate în facultate și la cele două colegii este dublată și de o pregătire susținută privind cunoașterea obligatorie a cel puțin unei limbi străine de circulație internațională.

Ca o noutate de excepție în învățământul particular din țara noastră, cei mai merituoși studenți de la cursurile de zi beneficiază de burse care se acordă anual.

Pornind de la rezultatele obținute în primul an de existență, de la pasiunea și competența dovedite în activitate de colectivul de cadre didactice, de la interesul și atașamentul studenților față de programele facultăților respective, precum și, nu în ultimul rând, de la înaltul nivel profesional al acestor programe, suntem convinși că rezultatele muncii noastre în viitor vor fi și mai rodnice pe măsura cerințelor României de azi și ale României de mâine.

■ Prof. univ. dr.
Rodica TRANDAFIR

AVEM O CONSTITUȚIE DEMOCRATICĂ

(Continuare din pag. 1)

diverși teoreticieni ai dreptului au fost foarte diferite în definirea democrației. Evident, cuvântul este de origine grecească și înseamnă puterea poporului, tradus literar: Conceptul acesta a suferit, însă, diverse modificări în cursul timpului. De aceea, rar vom întâlni la mai mulți autori aceeași definiție în ceea ce privește democrația. Și pentru mine aceasta a constituit o problemă și am căutat s-o definesc. Azi, cred că formula cea mai simplă de definire a unei democrații ar fi următoarea: un stat este democratic dacă consacră principiul pluralismului politic, respectă principiul libertății individuale - iar când spun aceasta înțeleg libertatea de exprimare, prin viu grai sau în scris, deci și libertatea presei -, recunoașterea, ceea ce este mai nou, a drepturilor omului. Această formulă mi se pare cea mai sintetică, pentru că un stat care nu recunoaște pluralismul politic este automat de natură dictatorială. Iar ca o consecință firească, statul trebuie să recunoască și libertatea individuală, cu toate atribuțiile ei.

- Dar statul de drept?
- Și această noțiune a avut interpretări diferite în literatura juridică. Mie mi se pare că statul de drept trebuie să fie numit acel stat care are la baza organizării lui legea. Și, nu orice fel de lege. Legea făcută în interesul cetățenilor. Deci, un stat care nu se călăuzește după bunul plac, al puterii politice, al conducătorului său, indiferent dacă el se numește împărat, rege sau președinte de republică, ori al guvernului; statul absolutist era acela în care șeful statului deținea toate puterile - legiuitoare, executivă, judecătorească. Acest tip de stat a fost caracteristic evului mediu. În Europa. În Asia s-a mers chiar la exces - șeful era despot, satrap, domnia lui era aceea a bunului plac. Constituția noastră stabilește cadrul

unui stat de drept. Evident, însă, trebuie ca ceea ce scrie în Constituție să se și aplice. Se știe că și în Constituția din vremea lui Ceaușescu erau înscrise prevederi privind respectarea drepturilor omului. Numai că această înscrivere era mai mult pentru străinătate. Cum s-au respectat însă drepturile omului în perioada ceaușistă și, în general, în perioada comunistă o știm noi foarte bine.

- Azi, în existența statului de drept, democratic, Curtea noastră Constituțională are un rol deosebit.

- Într-adevăr, rolul Curții este extraordinar de important. Ea judecă orice text de lege și aduce legea pe făgașul constituțional. Deci, a aplica legea înseamnă a garanta existența statului de drept.

- Domnule președinte, s-a discutat și, uneori, se mai discută încă despre calitatea acestei legi supreme care este Constituția României. Știind că nu sunteți de orientare nici comunistă, nici socialistă este foarte interesant să cunoaștem aprecierea dumneavoastră sinceră la adresa Constituției...

- Constituția noastră, trebuie să vă spun, și e bine să fie știut de toată lumea, că - în ciuda faptului că unii politicieni și unii ziarști au criticat-o spunând chiar lucruri de-a dreptul absurde, afirmând că nu este o Constituție democratică, că este o Constituție comunistă - că ea a trecut până acum trei examene internaționale foarte grele. Ba, le-a trecut nu doar târâș-grăpiș, ci cu mare succes. Unul dintre ele: Conferința "Pentru democrație prin drept", condusă de celebrul profesor La Pergola, mare specialist în Drept constituțional, care a fost președintele Curții Constituționale din Italia, un om politic deosebit. În 22-23 noiembrie 1991, adică a doua zi după ce Constituția noastră a fost promulgată de Parlament, ea a fost analizată de această comisie europeană din care făceau parte 25 de specialiști din aproape

toate țările lumii: S.U.A., Canada, Brazilia, toate statele mari europene. Concluzia pe care a tras-o președintele, în numele întregului grup, marea majoritate experți în Drept constituțional, a fost următoarea: "Constituția României este profund democratică (reproduc cuvânt cu cuvânt ceea ce a spus el), este originală și modernă. Drept care, suntem de părere ca această Constituție să servească ca model pentru constituțiile Poloniei și Albaniei". Concluziile s-au pus la vot. Cu unanimitate au fost înscrise.

Cel de-al doilea examen s-a produs anul trecut, în toamnă, la un simpozion care s-a ținut la Triest. Constituția noastră a fost judecată în paralel cu Constituția bulgară. Spre deosebire de aceasta din urmă, destul de criticată, Constituția română s-a bucurat de aprecieri deosebite. În sfârșit, o dezbateri și aprecieri similare s-au produs anul trecut la München, unde s-au pus în paralel constituțiile din România și Polonia. Am fost de față. S-au făcut aprecieri de genul: "Acolo unde Constituția poloneză s-a inspirat din cea română lucrurile sunt bune. Unde s-a îndepărtat însă de ea... e criticabilă".

- Într-adevăr, trei probe internaționale demne de luat în seamă. Totuși, știți și dumneavoastră ce mai spun unii pe la noi...

- Și eu sunt surprins că există ziarști și oameni politici care o critică. Am participat efectiv la redactarea ei. Am avut și eu observații pe parcurs. Ceea ce am avut de spus am spus chiar în Constituanta. Chiar dacă în unele prevederi aceasta a decis altfel decât credeam eu totuși mi-am dat votul atât fiindcă aveam nevoie neapărată de Constituție spre a intra în Consiliul Europei, cât și pentru că, în ansamblu, ea este o Constituție democratică. Altfel, n-ar fi fost dată ca model pe plan est-european. Punând în câmpăna, cele peste 95% din procente cu care eram de acord, cu restul, nu puteam

bloca legea fundamentală a țării. Va mai fi ceva de corectat? Se va face pe parcurs. Să reținem: avem o Constituție democratică.

- V-ați referit la drepturile omului. Chiar recent au avut loc importante manifestări internaționale pe această temă. Știți ce s-a petrecut acolo. S-au reliefat din nou cele două grupări de state - cele dezvoltate, care pun accent pe "libertățile civile" (dreptul de exprimare etc.) și statele în curs de dezvoltare, care pun în prim plan drepturile sociale, crearea condițiilor materiale de existență. România face parte, economic, din acestea din urmă. Totuși, chiar prin Constituție, noi ne-am angajat ca în disputa național-internațională să ne subordonăm prevederilor internaționale care, în fapt, sunt impuse de țările dezvoltate.

- Iată care este situația în această privință: este o clauză care nu ni s-a impus, cum au zis unii, acuzându-ne că am acceptat. Acea prevedere este inclusă în toate constituțiile moderne, iar acolo unde constituțiile sunt mai vechi, ea este stipulată prin legi speciale. Ca și celelalte state europene, noi respectăm această prevedere modernă. Pot, desigur, să apară contradicții. Dar, atunci când într-un tratat internațional apar prevederi care contravin intereselor noastre, nu Constituția o vom modifica după el, ci invers, acel tratat trebuie rediscutat și pus de acord cu Constituția. Adică: noi nu subordonăm Constituția unei reglementări internaționale. Aceasta este punctul nostru de vedere.

- Domnule președinte, v-ați întors, recent, dintr-o călătorie în Canada și S.U.A. Puteți spune câte ceva cititorilor noștri despre contactele avute cu înaltele oficialități din aceste țări? Cum s-a văzut Curtea Constituțională din România în oglindile canadiană și americană?

- Principalul lucru pe care pot să vi-l spun este că atât în Canada cât și în

S.U.A. am fost primiți foarte bine. Colegi din delegație, care mai fuseseră în America, au putut constata diferența de atitudine dintre momentele de acum un an, doi, și cele de azi. S-a stat de vorbă cu "creierile" autoare ale mecanismelor puterii din aceste două mari state. Foarte importantă a fost discuția cu dl. Ralph Johnson, primul-adjunct al secretarului de Stat al S.U.A., responsabilul relațiilor S.U.A. cu România. Ni s-au dat asigurări că actuala administrație se luptă pentru obținerea Clauzei națiunii celei mai favorizate de către România. Mi s-au părut simbolice această bunăvoință, această deschidere. Iată că putem contribui la crearea unui asemenea climat favorabil țării.

- Revenim la problemele democrației, pregătisem, domnule președinte, câteva citate... grele. "Legile au fost făcute pentru ca cel mai puternic să nu poată face ce vrea" (Ovidiu). "La ce folosesc legile fără moralitate?" (Horatiu). "Ce pot face legile unde domnește numai banul?" (Petronius). Domnul Gionea a zămbit.

- E perfect adevărat. Legea a fost făcută să îngrădească puterea. Chiar și vechii domnitori români erau obligați să se supună legii. Iar ceea ce spune Horatiu și Petronius e fundamental: fără morală, sau dacă banul este acela care dictează, legea devine inutilă și, deci, democrația dispare.

- Numai că se pare că ne îndreptăm spre o situație de acest gen...

Minutul încheierii convorbirii, însă, sosise. Am mulțumit călduros, în timp ce, ridicându-ne, am făcut o observație: biroul d-lui Gionea, din Casa Poporului este foarte frumos.

- Unii, am spus, voiau să arunce această clădire în aer...

- Ar fi fost cea mai mare neobișnuită, ne-a răspuns președintele Curții Constituționale.

Răspuns pentru care i-am mulțumit încă odată, prețuind înțelepciunea unei gândiri într-adevăr superioare, echilibrate.

■ Interviu realizat de Eugen FLORESCU

FUNCȚIONARUL PUBLIC CERINȚE ȘI OBLIGAȚII ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ*)

ION PREDESCU, senator
Președintele Comisiei Juridice a Senatului

(Urmare din numărul trecut)

5) Proiectul de Statut

Elaborat de Guvern - acest proiect se află la Senat și urmează a intra în dezbateri la Comisia juridică, sesizată în fond.

Proiectul este structurat pe opt capitole și, în general, corespunde cerințelor reglementării.

Nu socotesc necesară o analiză a proiectului, ci din dorința de a trezi interes pentru acest proiect, manifestat în observații și propuneri de îmbunătățire - expun câteva aspecte discutabile - și care nu au conturate cele mai bune rezolvări.

- Pentru cei existenți în funcție se prevede numai depunerea jurământului și a declarației de avere; nu se prevede dacă vor fi verificați prin examen, concurs, testare etc., dacă sunt și corespunzători funcției în care se află, potrivit cerințelor legii. Altfel, rămân toți în continuare și este puțin probabil că se vor realiza schimbările dorite.

- Funcțiile în administrație, începând cu prefectii rămân dominant politice și nu există temeuri în lege care să le justifice a deveni ceea ce trebuie să fie, adică funcții administrative.

- Nici o dispoziție despre obligația cunoașterii legislației țării și cum se realizează această condiție, ca și pregătirea specifică funcției.

- Dispozițiile privitoare la opiniile și manifestările politice ca și activitatea de acest fel în instituție, sunt evazive - și numai de ordinul recomandărilor - ceea ce poate duce nu la Statutul funcționarilor publici, ci la cel al funcționarilor politici.

Teme în dezbatere

- Nici o prevedere expresă despre îndatorirea fundamentală a funcționarului public de a asigura egalitatea de tratament și fără discriminări a cetățenilor și a garanțiilor în acest scop.

- Neclare sunt și prevederile privitoare la soluția ce se dă în cazurile când survin îmbolnăviri care-l fac inapt pentru funcție sau dacă se constată ulterior numirii, vădită incapacitate profesională.

- De asemenea, sunt evazive prevederile privind secretul de stat, de serviciu și confidențialitatea lucrărilor.

- Nu se distinge clar și ce efecte există, între funcțiile publice de permanență și cele temporare, de regulă alese.

- Ca și între funcțiile de gestiune și cele de autoritate și regimul specific.

- Este obligatorie depunerea ju-

rământului de către orice funcționar; numai autoritatea divină sau morală față de care depune fiecare jurământul este diferită, după credință.

- Actul dat de comisia constituită este conform sau consultativ.

- Ezitantă și confuză este și reglementarea privind desfășurarea de activități politice, în campaniile electorale; la fel, dreptul la grevă și la care anume greve, cu ce caracter și cu ce obiective, trimiterea la legea în materie este insuficientă.

- Unele încălcări cu vinovăție a obligațiilor de serviciu sunt grave și reprezintă infracțiuni (v.art. 59) iar tratarea lor globală ca fapte disciplinare poate crea confuzia de dezin-criminare.

- Răspunderea patrimonială este confuz reglementată: cauze de exonerare peste cele prevăzute de legea civilă, trimitere la legislația muncii, calea de atac și instanța competentă.

- Dreptul funcționarului de a ataca la Contenciosul administrativ - orice act care-l vătămă pe nedrept - nu se înscrie la dispoziții finale și tranzitorii - este o garanție legală permanentă.

- Prevederea din art. 92 - cu trimitere la legislația muncii - drept cadru de bază - crează o dependență a Statutului - ca o reglementare derogatorie - și complinitoare. Asemenea regim mixt pentru funcționarilor publici nu poate favoriza administrația - în nici un fel.

Elucidarea și a acestor observații și reglementarea corespunzătoare - este de natură a da Statutului funcționarilor publici ceea ce este necesar unei bune administrații.

*) Comunicare ținută la Seminarul internațional cu tema: "Guvernarea și administrația publică; Statutul funcționarului public" - 3-5 mai 1993, București.

PERENITATEA SENTIMENTULUI PATRIOTIC

(Continuare din pag. 1)

Pornind, deci, de la premisa, complet falsă, că noua ordine mondială pe care omenirea dorește s-o construiască ar fi incompatibilă cu "o atare realitate feudală, cum este solul sacru al patriei" (Gustavo Lagos, *The Revolution of Being*), că societatea contemporană ca societate în schimbare, nu s-ar mai baza pe asemenea "puncte fixe" considerate a fi instituțiile și valorile tradiționale, patria, națiunea și statul național (Alain Touraine, *La société invisible*), că la un viitor sigur nu se mai poate ajunge nici prin religie, nici prin națiune, nici prin patrie (Leo Hamon, *Socialisme et pluralité*), "vocile Sirenelor" lansează o "strategie planetară" ce preconizează eliminarea națiunii, a patriei și a conștiinței legate de acestea, preamărind un așa-zis "nou tip" de patrie - "patria planetară", un fel de "colos" rezultat din "absorbirea patriilor naționale și etnice într-un tot unic, într-o lume unică, de dimensiuni planetare" (Jean Diedisheim, *Les patries*), având drept finalitate "omul, protecția drepturilor și a demnității sale", "dezvoltarea conștiinței unității tuturor într-un mare tot", "afirmarea sentimentului identității cu întreaga comunitate terestră", a "loialității, mult mai profunde și mai ample, față de patria planetară și față de umanitatea în ansamblu ei" (Louis Périillier, *La patrie planétaire*).

"Vocile Sirenelor" ne îndeamnă să ne manifestăm capacitatea ca, "între a rămâne fideli tradițiilor noastre patrio-nale", pe de o parte, și "a ne îndrepta față, nădejdele spre o patrie mult mai largă, mai complexă și mai promițătoare, patria planetară", pe de altă parte, să putem alege cea de-a doua alternativă, căci numai astfel ne-am elibera de "sentimente și credințe specifice omului neolitic legat de sol, înainte de era noastră" (Denis de Rougemont, *L'avenir est notre affaire*).

Ce li se poate replica?

Mai întâi, o realitate incontestabilă a zilelor noastre: manifestarea puternică a conștiinței și sentimentelor patriotice ale popoarelor, ca expresie a intereselor lor vitale, ca mijloc de rezistență față de atentatele la libertățile democratice și la cuceririle nivelului de trai, ca forme de opoziție netă față de amplificarea propagandei în favoarea supranaționalității și a nihilismului național. Sunt relevante în acest sens rezultatele unor sondaje de opinie efectuate în Occident, care, după cum constată Michel Poniatowski, fost ministru în precedentă președinție giscardiană a Franței, au evidențiat că, la ideea renunțării la propria patrie și a repudierii sentimentelor patriotice, subiecții intervievați "au fost oripilați, reacționând violent". Cum se explică această stare de spirit? Nici-cum altfel, spune Poniatowski, decât că, în rândul celor mai diverse straturi ale populației, "există teama de a-și vedea propria țară dizolvată într-un vast ansamblu fără inimă și fără suflet, condus de experți necunoscuți, imperturbabili și inabordabili", de acele oribile "mașini de reglementat", care nu s-alte-le decât armata birocratilor, funcționarilor și tehnocraților. Această reacție a unor largi categorii de oameni, explică că mai departe Poniatowski cu îndreptățire, nu este decât mesajul lor "de dragoste și de voință, venit din îndepărtarea secolelor, de pe un sol stropit cu sângele sacrificiilor, dintr-o cultură care a hrănit sufletul, inteligența și sensibilitatea, din farmecul riturilor, din obișnuința limbii, din tradițiile dobândite, din durerile trăite împreună" (*L'Europe ou la mort*). Li s-ar mai putea "servi", de asemenea, replica dată de însuși "Clubul Orologiului", reprezentând, după cum se știe, una din principalele orientări ale "Noii drepte" din Franța, care le acuză că "lansează cultul neomarginalizării", că propagă "logica genocidului" și "suprimă dreptul la diversitate, făcând o tabula rasa din toate popoarele". Și nu în ultimul rând, verdictul dat de cei care reprezintă în Occident conștiința critică și lucidă a contemporaneității: "contestarea patriei și a sentimentului patriotic este o mare greșală de gândire, simțire și acțiune" deoarece "acolo unde nu există patrie, mercenarii sau străinul devin stăpâni" (Julien Freund, *L'essence du politique*). Da. Iată un adevăr care astăzi este mai valabil ca oricând!

GÂNDIREA MILITARĂ sub presiunea evoluției lumii contemporane

I. În domeniul gândirii militare, cu precădere al abordărilor doctrinare care jalonează politicile de apărare, formele și procedeele de acțiune militară destinate apărării armate a statelor, ultimii trei ani au marcat o tendință evidentă de renunțare la "tradiționalism". Pentru statele din fostul Tratat de la Varșovia acest proces a devenit obligatoriu datorită modificărilor politice fundamentale interne și prăbușirii structurii colective de securitate dominată de fosta URSS. Pentru statele din vestul continentului, membre ale NATO și UEO, depășirea "tradiționalismului" este impus de modificarea mediului strategic în care ele își asigurau apărarea.

Modificările operate în doctrina și strategia militară americană, prezentate în octombrie 1991, în cadrul dezbaterilor de la Viena, sunt simptomatice pentru a exemplifica dinamica conceptuală și practică a politicii militare în conformitate cu restructurările în raportul de forțe în plan mondial apărute la sfârșitul anilor '80. În esență, noua doctrină militară a SUA - prima schimbare fundamentală din ultimii 30 de ani - urmărește să asigure suportul, în plan militar, al concepției americane cu privire la "noua ordine mondială".

Principiile "noii ordini mondiale" - democrația, justiția și statul de drept, extinderea rolului SUA în gestionarea problemelor internaționale, aliați siguri și organizații internaționale capabile să asigure dezvoltarea libertății și garantarea securității - sunt susținute în plan militar de patru concepte de bază: **descurajarea** - vizează dislocarea unor forțe menite să preîntâmpine conflictele militare; **prezența înaintată** - menținerea unor forțe militare în principalele zone ale lumii și asigurarea lor cu o capacitate operațională și logistică pentru a putea riposta rapid în orice situație de criză; **reconstrucția forțelor** - construirea unor forțe militare capabile să răspundă unor amenințări globale sau regionale prin măsuri de mobilizare rapidă; **instaurarea unităților de rezervă**, precum și asigurarea mijloacelor de punere în acțiune a potențialului economic necesar susținerii efortului de război; **riposta la criză** - gestiunea crizelor regionale, descurajarea lor, medierea situațiilor care pot genera crize și menținerea unei capacități de ripostă necesare rezolvării acestora.

Conceptul de **descurajare** este menținut, cu mici diferențe, și în doctrinele militare ale Franței și Marii Britanii. În doctrina militară franceză descurajarea nucleară este analizată în contextul asigurării auto-apărării prin menținerea unui arsenal nuclear în limitele unei "stricte suficiențe". Marea Britanie susține ideea participării forțelor sale nucleare la **triada descurajării NATO** (strategic-nuclear, substrategic-nuclear și convențional). Statele membre ale NATO mențin, în continuare, conceptul "securității colective". Majoritatea statelor Alianței Atlantice se pronunță pentru adaptarea strategiilor lor militare la schimbările istorice care au avut loc în lume prin promovarea "credibilității apărării comune".

În contextul preocupărilor statelor pentru consolidarea unor piloni siguri de securitate, în doctrinele militare ale statelor europene a fost recent lansat conceptul de "control al armamentelor". Majoritatea statelor sunt interesate în constituirea unor mecanisme sigure destinate

eliminării riscurilor, nesiguranței și amenințării prin: limitarea capacităților ofensive, reducerea arsenalelor nucleare, chimice și bacteriologice, coerență în relațiile mutuale între state, măsuri de încredere și transparență etc. De o opțiune unanimă s-a bucurat necesitatea realizării unui "control riguros al comerțului cu arme în special în zone de criză", ca modalitate de limitare a posibilităților de "extindere și generalizare a crizelor".

II. Noile concepții doctrinare cuprind, în forme diverse, corespunzătoare condițiilor naționale și conjuncturilor internaționale, modalitățile prin care statele participante la procesul CSCE și-au planificat apărarea națională.

În funcție de obiectivele politico-strategice și formele concrete concepute pentru îndeplinirea acestora, doctrinele militare actuale ale statelor europene se pot grupa în două mari categorii: a) doctrine militare bazate pe principiul "securității colective", în care sunt cuprinse cele aparținând statelor membre ale NATO; b) doctrine militare bazate pe principiul "efortului național".

Analizând obiectivele strategice ale doctrinelor militare ale statelor membre ale NATO constatăm numeroase similitudini. În principal ele se referă la: garantarea securității, contribuția la reducerea tensiunilor internaționale și crizelor, participarea la sistemul colectiv de apărare, protecția statelor prin descurajarea folosirii forței și amenințării la adresa independenței și integrității teritoriale ale acestora.

În privința modalităților de îndeplinire, specificitățile naționale - structuri militare existente, tradiții, dezvoltarea economică și tehnologică, posibilități financiare, interese zonale și regionale etc. - determină diferențieri între state. Tendința generală în materie poate fi circumscrisă preocupărilor de modernizare a forțelor armate, de creștere a mobilității și flexibilității în ducerea acțiunilor militare, în condițiile unor constrângeri financiare din ce în ce mai serioase.

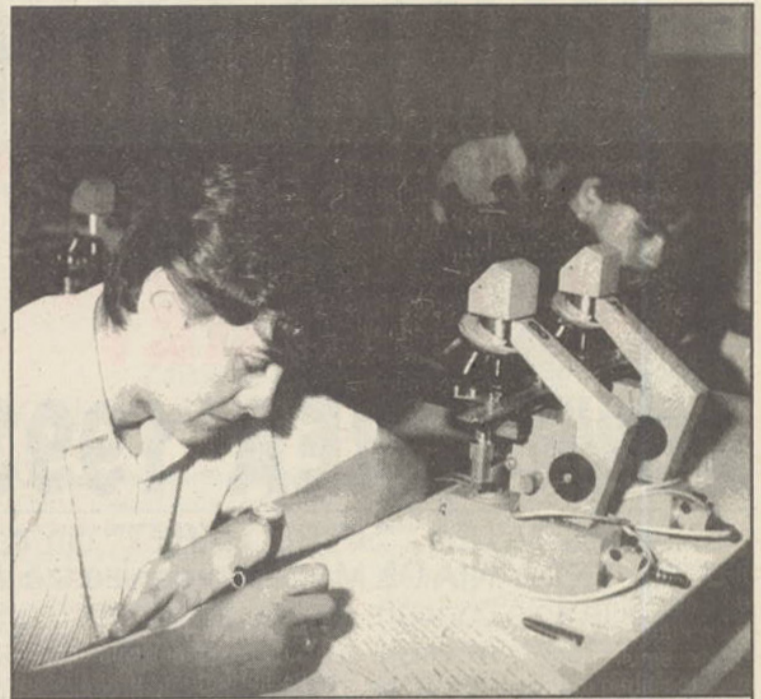
În a doua categorie sunt cuprinse, în general, doctrinele militare ale statelor foste membre ale Tratatului de la Varșovia, precum și statele neutre și nealiate. Principala caracteristică a reconstrucției politice de apărare și a doctrinelor militare ale noilor state democratice consistă în încercările de readaptare a sistemelor militare existente, construite după modelul sovietic (cu excepția României), la realitățile actuale și tradițiile naționale. Asemănările între doctrinele militare ale acestor state sunt evidente la nivelul obiectivelor strategice, misiunilor și proiectelor de restructurare a forțelor lor armate. Toate statele, foste socialiste, recunosc că procesul de tranziție de la "structurile de bloc", la "structuri naționale" este deosebit de complex, iar posibilitățile sunt limitate de factorii de restricție economică, financiară și socială. Ca urmare, proiectele de restructurare sunt eșalonate pe perioade de timp cuprinse între 5-15 ani.

Concomitent cu abordarea noilor măsuri de restructurare se constată interesul, în unele cazuri foarte incisiv, al unor state (Polonia, Ungaria, Cehia, Bulgaria) de a adera sau de a se asocia la structurile integrate sau la unele activități militare ale NATO. Refuzul clar al Alianței de a primi noi membri, determină teme relative la securita-

tea statelor din Centru și Răsăritul Europei, invocarea, tot mai insistentă, a "vidului de putere și securitate" în această parte a Europei, "lipsa garanțiilor de securitate" ș.a., într-un context politic și militar instabil și cu multe incertitudini. Pentru contrabalansarea acestor teme au fost inițiate unele "procese cooperative" politico-militare ale acestor state cu structurile militare vest-europene, s-au făcut propuneri pentru sporirea rolului CSCE, prin "Centrul de Prevenire a Conflictelor", în "gestionarea securității".

Doctrinile militare ale statelor din Centru și Răsăritul Europei, multe dintre ele aflate în plin proces de cristalizare, se pot caracteriza în principal prin următoarele: primatul particularităților naționale în conceperea și execuția apărării naționale; afirmarea clară a caracterului strict defensiv al activităților destinate apărării naționale; constituirea unor forțe de apărare strict corelate, ca nivel și structură, cu posibilitățile materiale și financiare ale fiecărui stat; definirea apărării naționale pe baza principiului "proximității egale", "nonagresiunii" etc.; reorganizarea pe etape a organismului militar; controlul civil asupra forțelor armate; recunoașterea limitărilor impuse prin Tratatul privind reducerea armamentelor și efectivelor militare ș.a.

Procesul de recristalizare a orientărilor doctrinelor militare ale statelor, de adaptare la noile realități politico-militare este deosebit de complex. Acest caracter este subliniat și de multiplele probleme asupra cărora continuă acțiunile de

Examenul de Histologie la A.I, Facultatea de Stomatologie cuprinde o probă la microscop și o lucrare scrisă. Totul sub semnul exigenței.

clarificare și de armonizare a pozițiilor. Dintre aceste probleme am putea aminti: definirea mai exactă a caracterului defensiv al forțelor armate și a noțiunilor de "ofensiv", "riscuri și amenințări", "agresiune" etc.; analiza relației "armată - societate", a aspectelor privind "controlul politic" al forțelor armate și corelației "armată - democrație", rolul negativ al menținerii unor structuri militare învechite; clarificarea noțiunii de "secret militar"; aprofundarea rolului și misiunilor "forțelor de menținere a păcii"; nevoia de instituționalizare a unor structuri destinate prevenirii și ținerii sub control a crizelor; definirea clară a noțiunilor de "apărare defensivă" și "suficiență pentru apărare"; cerințele creșterii mobilității trupelor, ca o condiție a compensării repartiției neuniforme a forțelor armate pe teritoriul statelor; structura și misiunile "forței de intervenție rapidă în caz de criză"; conținutul nou al conceptului de "ripostă flexibilă"; consecințele de-

zarmării convenționale asupra statelor care au în înzestrare sisteme de arme și tehnică de luptă învechită, precum și influența compensatorie a tehnologiilor de vârf în producția de armament etc.

În prezent, dezbaterile pentru clarificarea teoretică a unor concepte și măsurile practice adoptate pentru reconstrucția forțelor armate vizează un scop unic - prezervarea păcii. În acest domeniu, multiplicarea contactelor, schimburile sistematice de informații sunt benefice pentru cooperarea și colaborarea multilaterală, pentru sporirea transparenței, diminuarea și eliminarea riscurilor și amenințării majore la adresa securității naționale a fiecărui stat și a securității lor comune.

■ Lt.col.
Mihai-Eugen CÂMPAN
Institutul de Istorie
și Teoria Națională,
Ministerul Apărării Naționale

IMPLICAREA PUTERII POLITICE...

(Continuare din pag.3)

Necesitatea imperioasă a implicării provine din faptul că, oricât de dezvoltat și perfect ar fi mecanismul economiei de piață, el nu poate soluționa toate problemele pe care le presupun alocarea, valorificarea resurselor și distribuirea rezultatelor obținute. Piața nu poate asigura, spre exemplu, stabilitatea economică necesară, perioadele de boom alternând cu cele de criză sau recesiune; datorită caracterului lor monopolist sau oligopolist, prețurile nu sunt întotdeauna rezultatul forțelor impersonale ale pieței. De asemenea, piața liberă nu dispune de instrumentele necesare pentru evitarea și corectarea unor efecte negative ale activității agenților economici, cum este, de pildă, poluarea. Pe de altă parte, economia de piață și cea planifi-

cată centralizat există în stare pură numai în construcțiile teoretice. În realitate, fiecare dintre cele două sisteme economice contemporane conține, într-o măsură sau alta, elemente ale celuilalt. "Majoritatea economiilor occidentale - subliniază economiștii englezi A. Heertje și Br. R.G. Robinson - sunt într-o asemenea măsură influențate de guverne la nivelul producției și al ocupării forței de muncă, încât ele pot fi denumite economii mixte de piață." În viziunea altor doi economiști occidentali, cu poziții moderate în această problemă (este vorba de Paul și Ronald Wonnacott), puterea publică urmărește asemenea obiective, precum: ameliorarea ocupării forței de muncă, asigurarea unei stabilități acceptabile a prețurilor, ridicarea eficienței activității economice, distribuirea mai echitabilă a veniturilor etc.

Implicarea statului în economie trebuie să se manifeste, să se mențină în limite rezonabile și să respecte anumite reguli (condiții). Dintre ele, menționez: caracterul extrem al intervenției, ca unică modalitate de soluționare a unei probleme sau alteia; realizarea intervenției respective într-un context (cadru) bine definit și limitat în timp; excluderea din rândul obiectivelor urmărite a celor cu caracter politic.

Se poate aprecia, deci, că mecanismul economiei de piață și implicarea puterii publice în reglementarea eficientă a economiei nu se exclud ci, dimpotrivă, se presupun reciproc. Este vorba, desigur, nu de o reglementare strânsă, forțată, de tip keynesist, a economiei, ci de o intervenție rațională, liniștită, condiționată, nestingheritoare pentru funcționarea pieței și a mecanismelor sale.

REVISTA

OPINIA

națională

TIPOGRAFIA **FED**

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
Nicoleta ANGHEL

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tinerețului, Sector 4. Telefon 675.68.45

Costul unui abonament trimestrial este de 600 lei. Plata abonamentelor se face prin mandat postal sau dispoziție de plată pe adresa: Fundația "România de Măine", Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tinerețului, Sectorul 4, București. Cont 451.00.972 - B.C.R. - S.M.B.. Abonamente se pot face și prin oficiile poștale din întreaga țară.

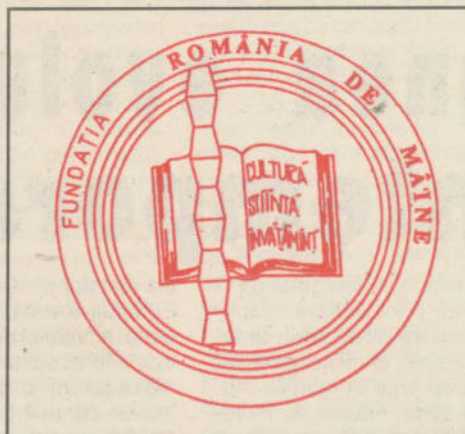
Revista "OPINIA NAȚIONALĂ" se află înscrisă în Catalogul de presă "RODIPET" la poziția 2111.

Cititorii din străinătate se pot abona prin "RODIPET" S.A. - P.O. BOX 33-57, Fax 0040-1-3129432 sau 3129433, telex 11995 - Piața Presel Libere nr.1, sect. 1 București - România.

FUNDAȚIA "ROMÂNIA DE MÂINE"

UNIVERSITATEA "SPIRU HARET"

ADMITEREA 1993

UNIVERSITATEA "SPIRU HARET" din cadrul FUNDAȚIEI "ROMÂNIA DE MÂINE" organizează la facultățile și colegiile sale concurs de admitere pentru anul universitar 1993-1994, în zilele de 17 și 18 iulie 1993.

Admiterea se face pe bază de teste psihologice și de aptitudini, precum și teste de cunoștințe de specialitate (scris și/sau oral) la discipline stabilite în principiu de Ministerul Învățământului pentru profilurile (specializările) corespunzătoare din învățământul superior de stat.

Universitatea "Spiru Haret" are în componența sa următoarele facultăți și colegii:

BUCUREȘTI

1. Facultatea de Medicină
2. Facultatea de Stomatologie
3. Facultatea de Farmacie
4. Facultatea de Medicină Veterinară
5. Facultatea de Marketing și Comerț Exterior
6. Facultatea de Management Financiar-Contabil
7. Facultatea de Cibernetică în Economie
8. Facultatea de Matematici Aplicate și Informatică
9. Facultatea de Geografie, Geologie și Turism
10. Facultatea de Fizică Aplicată
11. Facultatea de Chimie
12. Facultatea de Biologie
13. Facultatea de Ingineria Protecției Mediului
14. Facultatea de Construcții, Arhitectură, Urbanism și Design
15. Facultatea de Ingineria Structurilor
16. Facultatea de Electromecanică
17. Facultatea de Agricultură și Zootehnie
18. Facultatea de Filosofie și Jurnalistică
19. Facultatea de Științe Politice și Relații Internaționale
20. Facultatea de Limba și Literatura Română
21. Facultatea de Limbi și Literaturi Străine
22. Facultatea de Istorie
23. Facultatea de Sociologie-Psihologie
24. Facultatea de Pedagogie și Psihologie Școlară
25. Facultatea de Drept și Administrație Publică
26. Facultatea de Arte Plastice
27. Facultatea de Muzică
28. Facultatea de Teatru și Regie de Film
29. Facultatea de Arta Imaginii Electronice
30. Facultatea de Publicistică, Radio, T.V.

31. Facultatea de Educație Fizică și Sport
32. Colegiul de Asistenți Medicali
33. Colegiul de Asistenți de Stomatologie și Tehnică Dentară
34. Colegiul de Geriatrie "Ana Aslan"
35. Colegiul Pedagogic pentru Instytutori
36. Colegiul de Administrație Publică
37. Colegiul de Antrenori și Monitori de Tenis
38. Colegiul de Artă și Tehnică RTV

BRAȘOV

1. Facultatea de Medicină
2. Facultatea de Științe Economice
3. Facultatea de Căi Ferate
4. Facultatea de Geografie-Istorie
5. Facultatea de Psihologie-Pedagogie
6. Facultatea de Științe Juridice
7. Colegiul de Birotică și Secretariat
8. Colegiul de Informatică, Management, Contabilitate și Turism
9. Colegiul de Topografie și Cadastru

10. Colegiul de Monitori de Schi și Antrenori de Tenis

BACĂU

1. Facultatea de Geografie-Istorie
2. Facultatea de Filologie
3. Facultatea de Sociologie-Psihologie
4. Colegiul de Contabilitate și Informatică de Gestiune
5. Colegiul de Drept și Administrație Publică
6. Colegiul de Cadastru și Protecția Mediului
7. Colegiul de Asistenți Medicali
8. Colegiul Pedagogic pentru Instytutori

CRAIOVA

1. Facultatea de Științe Economice
2. Facultatea de Științe Juridice
3. Facultatea de Filosofie-Sociologie
4. Colegiul Pedagogic pentru Instytutori

IAȘI

1. Facultatea de Științe Economice
2. Facultatea de Drept
3. Facultatea de Educație Fizică
4. Facultatea de Filologie
5. Facultatea de Istorie

RÂMNICU VÂLCEA

1. Facultatea de Știința Utilizării

- Calculatoarelor
2. Facultatea de Informatică de Gestiune și Contabilitate
3. Facultatea de Drept
4. Facultatea de Geodezie, Cadastru și Măsurători Terestre
5. Facultatea de Montanologie
6. Colegiul Pedagogic pentru Instytutori
7. Colegiul de Asistenți Medicali de Balneofizioterapie
8. Colegiul de Administrație, Secretariat și Limbi Moderne

CÂMPULUNG MUSCEL

1. Facultatea de Geografie-Istorie
2. Facultatea de Educație Fizică
3. Colegiul de Comerț, Contabilitate și Turism
4. Colegiul Pedagogic pentru Instytutori

BLAJ

1. Facultatea de Geografie-Istorie
2. Colegiul Pedagogic pentru Instytutori
3. Colegiul de Comerț, Contabilitate și Turism

ALEXANDRIA

1. Facultatea de Științe Economice

SATU MARE

1. Facultatea de Management Industrial și Consultanță Economică
2. Facultatea de Marketing și Turism

VĂLENII DE MUNTE

1. Facultatea de Economie și Management Montan
2. Facultatea de Istorie
3. Facultatea de Psihopedagogie Specială

Durata studiilor este de 4-6 ani pentru facultăți, 2-3 ani pentru colegii, 1-3 ani pentru învățământul post-universitar și 3-4 ani pentru doctorat.

Înscrierea candidaților pentru concursul de admitere se face în perioada 10 iunie - 15 iulie a.c. la secretariatele unităților de învățământ din București și ale filialelor din țară.

Alte informații se pot obține de la secretariatele Universității și ale institutelor din cadrul filialelor Fundației la următoarele adrese și numere de telefon:

- BUCUREȘTI:** Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tinerețului, sectorul 4, telefoane: 675.55.98 și 675.40.40/int. 157.
- BRAȘOV:** Str. Ion Rațiu nr. 2, telefon 092/15.04.37.
- BACĂU:** Str. Cuza Vodă nr. 6, telefoane 093/11.30.80 și 093/11.12.77.
- CRAIOVA:** Str. Brestei nr. 3, telefoane 094/16.30.10 și 094/11.89.84.
- IAȘI:** Str. Mașinii nr. 3, telefon 098/12.67.22.
- CÂMPULUNG MUSCEL:** Str. Traian nr. 223 și Str. Mărăști nr. 15, telefon 0970/11.533.
- RÂMNICU VÂLCEA:** Str. Nicolae Bălcescu nr. 26, telefoane 0947/19.041, 0947/18.581 și 0947/11.869.
- BLAJ:** Str. Vasile Suci nr.4, telefon 096/71.12.31.
- ALEXANDRIA:** telefon 091/32.20.35.
- SATU MARE:** telefon 613.59.09 (București).
- VĂLENII DE MUNTE:** Str. George Enescu nr. 3, telefon 097/28.28.56.